

У зв'язку з карантинном урядом було запроваджено самоізоляцію осіб, які досягли 60-ти років. Наскільки мені відомо, нині ця норма не діє, проте на нашому підприємстві на пенсіонерів здійснюється тиск, їх права обмежують, продовжують відправляти в неоплачувані відпустки тощо. Поясніть чи права адміністрація підприємства?

Дійсно абзацом шостим пункту 6 постанови Кабінету Міністрів України «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від 22.05.2020 р. №392 (далі – постанова №392) передбачалося, що обов'язковій самоізоляції підлягають особи, які досягли 60-річного віку.

Пунктом 10 Порядку здійснення протиепідемічних заходів, пов'язаних із самоізоляцією, затвердженого постановою №392 встановлювалася вимога постійно перебувати цим особам у визначеному ними місці самоізоляції, утримуватися від контакту з іншими особами, крім тих, з якими спільно проживають.

Проте Кабінет Міністрів України постановою «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України» від 17.06.2020 р. №500 (далі – постанова №500) вніс зміни до постанови №392. **Постанова №500 набрала чинності з 22.06.2020 р., з цього часу положення пункту 6 постанови №392 і Порядок визнані такими, що втратили чинність, а отже нині не існує жодних вимог щодо будь-яких обмежень прав осіб, які досягли 60-річного віку.**

Положення встановлені пунктом 6 постанови № 392 носили дискримінаційний характер щодо зазначеної категорії осіб і були об'єктом розгляду Конституційного Суду України.

Право працівників на працю, захист своїх трудових прав та інтересів гарантується Конституцією України та трудовим законодавством.

Відповідно до положень Розділу II Конституції України:

- усі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах, права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними (ст.21);

- конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані (ст.22);

- громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом, не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками (ст.24);

- кожному, хто на законних підставах перебуває на території України, гарантується свобода пересування, вільний вибір місця проживання (ст.33);

- кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується (ст.43).

Згідно зі статтею 64 Конституції України конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України.

Отже, будь-яке обмеження прав і свобод людини може встановлюватися виключно Конституцією і законами України.

Крім того, згідно статті 2⁻¹ Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП) **забороняється будь-яка дискримінація у сфері праці, зокрема порушення принципу рівності прав і можливостей, пряме або непряме обмеження прав працівників залежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації, етнічного, соціального та іноземного походження, віку, стану здоров'я, інвалідності, підозри чи наявності захворювання на ВІЛ/СНІД, сімейного та майнового стану, сімейних обов'язків, місця проживання, членства у професійній спілці чи іншому об'єднанні громадян, участі у страйку, звернення або наміру звернення до суду чи інших органів за захистом своїх прав або надання підтримки іншим працівникам у захисті їх прав, повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень [Закону України "Про запобігання корупції"](#), а також сприяння особі у здійсненні такого повідомлення, за мовними або іншими ознаками, не пов'язаними з характером роботи або умовами її виконання.**

Відповідно до статті 265 КЗпП роботодавці, які використовують найману працю, несуть відповідальність у вигляді штрафу в разі порушення вимог законодавства про працю.

Згідно із **Законом України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» від 06.09.2012 року № 5207-VI (далі – Закон №5207) дискримінація - це ситуація, за якої особа**

та/або група осіб за їх ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, **віку**, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними (далі - певні ознаки), **зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі**, встановленій цим Законом, крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними.

Особа, яка вважає, що стосовно неї виникла дискримінація, має право звернутися із скаргою до державних органів, органів місцевого самоврядування та Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини або до суду в порядку, визначеному законом.

Відповідно до статті 16 Закону №5207 особи, винні в порушенні вимог законодавства про запобігання та протидію дискримінації, несуть цивільну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

Підготувала правовий інспектор праці Профспілки
Г. Просяник